

УПОВНОВАЖЕНИЙ
Верховної Ради України з прав людини

вул. Інститутська, 21/8, м. Київ, 01008 E-mail: hotline@ombudsman.gov.ua тел. (044) 298 7033

**Міністерство соціальної
політики України**

**Національна соціальна сервісна
служба України**

**Київська міська військова
адміністрація**

ПОДАННЯ

Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини
*(згідно з частиною 3 статті 15 Закону України «Про Уповноваженого
Верховної Ради України з прав людини»)*

Мною, у зв'язку із здійсненням на підставі статей 1 та 19¹ Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини» парламентського контролю за додержанням конституційних прав і свобод людини і громадянина та захисту прав кожного на території України, під час виконання функцій національного превентивного механізму відповідно до Факультативного протоколу до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання, виявлено порушення прав людини у діяльності Пуща-Водицького психоневрологічного інтернату.

Статтею 5 Загальної декларації прав людини, статтею 3 Декларації про захист усіх осіб від катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання, статтею 7 Міжнародного пакту про громадянські і політичні права, статтею 2 Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання, статтею 28 Конституції України визначено, що ніхто не повинен зазнавати тортур або жорстокого, нелюдського або такого, що принижує його гідність, поводження і покарання.

Передбачено, що жодні виключні обставини, якими б вони не були, стан війни чи загроза війни, внутрішня політична нестабільність чи будь-який інший надзвичайний стан не можуть бути виправданням катувань чи інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання.

Усупереч наведеним вимогам законодавства під час відвідування Пуца-Водицького психоневрологічного інтернату виявлено порушення прав людини та суттєві недоліки у діяльності вказаної установи, що потребують вжиття невідкладних заходів реагування щодо усунення виявлених порушень та недоліків, причин та умов, що їм сприяють, притягнення винних осіб до відповідальності.

Системний характер виявлених порушень прав людини у діяльності цього комунального закладу може свідчити про нездійснення Міністерством соціальної політики України, Національною соціальною сервісною службою України, як центральними органами виконавчої влади, та Київською міською військовою адміністрацією, як уповноваженим органом управління, належного контролю за дотриманням державних стандартів надання соціальних послуг.

У ході відвідування встановлено, що в інтернаті відсутні захисні споруди цивільного захисту (підвальні чи інші заглиблені приміщення), придатні для укриття підопічних та персоналу закладу у разі повітряної тривоги або обстрілів, що не відповідає пункту 25 частини 2 статті 19 Кодексу цивільного захисту України, пункту 7 розділу XVII Державного стандарту стаціонарного догляду за особами, які втратили здатність до самообслуговування чи не набули такої здатності, затвердженого наказом Міністерства соціальної політики України від 29.02.2016 № 198.

Виявлено порушення Правил пожежної безпеки в Україні, затверджених наказом Міністерства внутрішніх справ України від 30.12.2014 № 1417, зокрема, приміщення електроцитувої на першому поверсі адміністративного корпусу не відокремлено від сходової клітини перегородкою та протипожежними дверима, ґрати на вікнах приміщень, де перебувають підопічні, не виконані такими, що розкриваються, розсуваються або знімаються, що може становити реальну загрозу життю і здоров'ю підопічних у разі виникнення надзвичайної ситуації.

Житлові та адміністративні приміщення інтернату, що розташовані переважно на другому поверсі будівлі, не пристосовані для забезпечення потреб осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення у відповідності до Державних будівельних норм України В.2.2-40:2018 «Державні будівельні норми. Інклюзивність будівель і споруд. Основні положення».

Відтак Київською міською військовою адміністрацією та керівництвом комунального закладу осіб з інвалідністю та підопічних з числа маломобільних груп населення поставлено в умови, які позбавляють їх можливості залишати житлові приміщення під час екстреного оповіщення «повітряна тривога» та вільно пересуватися інтернатом, унеможливають швидку евакуацію у разі виникнення надзвичайних обставин. Зазначене може розцінюватися не лише як

жорстке або таке, що принижує гідність, поводження або покарання у розумінні статті 3 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, але й поводження, що становить реальну загрозу для життя і здоров'я підопічних.

Крім того, встановлено порушення вимог пункту 6.1.1.2 ДБН В.2.2-18:2007 «Будинки і споруди. Заклади соціального захисту населення», що призводить до недотримання норми площі з розрахунку на одну особу. Фактична норма площі на одного підопічного в окремих кімнатах інтернату на день відвідування складала від 3 до 4 м², тоді як має бути не менше 8 м².

Організація питного режиму в закладі здійснюється неналежним чином, не забезпечено вільного доступу підопічних до питної води, що є порушенням пунктів 33, 35 Стандартів Європейського комітету з питань запобігання катуванням чи нелюдському або такому, що принижує гідність, поводженню чи покаранню (СРТ/Inf (98) 12).

Усупереч вимогам Мінімальних норм забезпечення предметами, матеріалами та інвентарем громадян похилого віку, інвалідів та дітей-інвалідів в інтернатних установах та територіальних центрах соціального обслуговування (надання соціальних послуг) системи соціального захисту населення, визначених наказом Міністерства соціальної політики України від 19.08.2015 № 857, інтернатом не забезпечено підопічних у достатній кількості твердим інвентарем.

Штукатурка на стінах та стелі відпадає, відсутні міжкімнатні двері у житлових приміщеннях. Інтернат потребує поточного ремонту.

З огляду на численність порушень прав людини, їх комплексний та системний характер, а також беручи до уваги те, що:

відповідно до пункту 5 частини 2 статті 11 Закону України «Про соціальні послуги», підпункту 3 пункту 5 Положення про Міністерство соціальної політики України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17.06.2015 № 423, Міністерство соціальної політики України здійснює державний контроль за додержанням вимог Закону України «Про соціальні послуги», вимог законодавства під час надання соціальної підтримки, а також контролює діяльність відповідних структурних підрозділів місцевих держадміністрацій;

відповідно до підпункту 5 пункту 4 Положення про Національну соціальну сервісну службу України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 26.08.2020 № 783, Національна соціальна сервісна служба України здійснює контроль за дотриманням державних стандартів надання соціальних послуг, проводить моніторинг та оцінювання якості надання соціальних послуг;

відповідно до пункту 10 частини 1 статті 13, пункту 9 частини 1 статті 16, статті 23 Закону України «Про місцеві державні адміністрації», а також частини 3 статті 11 Закону України «Про соціальні послуги» до відання місцевих державних адміністрацій належить вирішення питань охорони прав, свобод і законних інтересів громадян на відповідній території, забезпечення реалізації державної політики у сфері надання соціальних послуг, а також здійснення

контролю за додержанням вимог Закону, здійснення моніторингу надання соціальних послуг та оцінки їх якості,

на підставі статей 3, 101 Конституції України, статей 13, 15, 19¹ Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини»,

п р о ш у :

1. Міністерству соціальної політики України, Національній соціальній сервісній службі України розглянути подання, організувати та провести перевірку дотримання державних стандартів надання соціальних послуг Пуща-Водицьким психоневрологічним інтернатом, його відповідності Критеріям діяльності надавачів соціальних послуг, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 03.03.2020 № 185.

2. Київській міській військовій адміністрації розглянути подання, вжити невідкладних заходів щодо усунення наведених порушень прав осіб, яким надаються соціальні послуги зі стаціонарного догляду в інтернаті, належні умови утримання, а також причин та умов, що сприяють таким порушенням, їх недопущення у подальшій діяльності Пуща-Водицького психоневрологічного інтернату.

3. Київській міській військовій адміністрації розглянути питання фінансування видатків на проведення поточного ремонту приміщень Пуща-Водицького психоневрологічного інтернату.

4. Про результати розгляду подання у місячний строк повідомити Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, додавши на підтвердження інформацію та копії документів про вжиті заходи.

Звертаємо увагу, що відповідно до статті 188-40 Кодексу України про адміністративні правопорушення невиконання законних вимог Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини тягне за собою відповідальність згідно з чинним законодавством.

Уповноважений

Дмитро ЛУБІНЕЦЬ

Захаров Р. (050) 967 95 51

